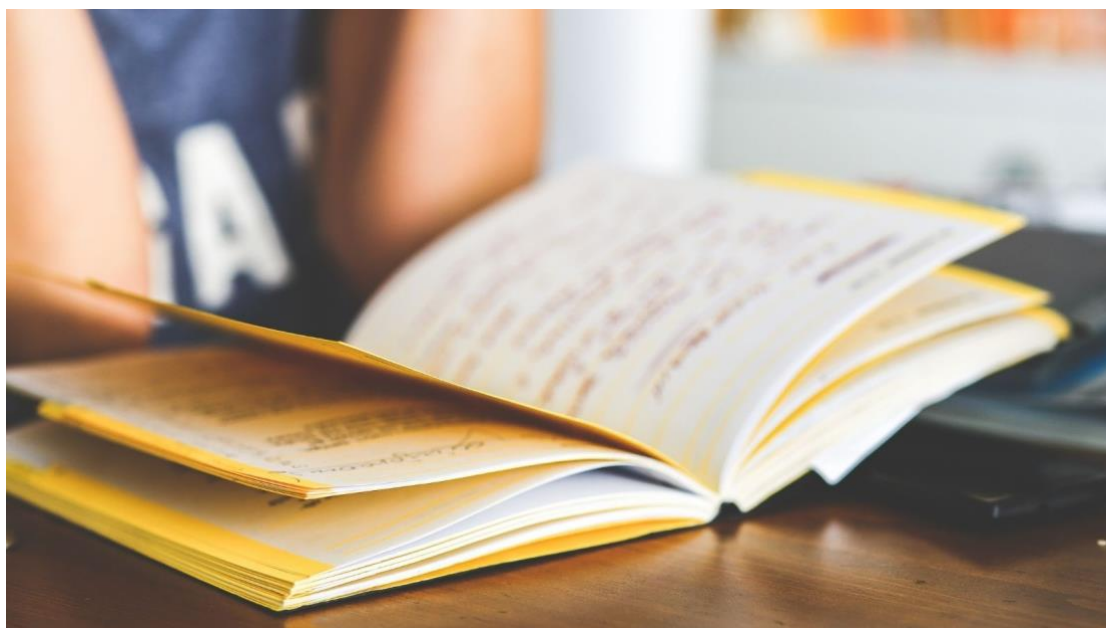

Πώς θα κάνω το παιδί μου να διαβάσει μόνο του

Ένα από τα συχνότερα ερωτήματα των γονέων είναι πως θα κάνω το παιδί μου να διαβάζει μόνο του καθώς συχνά οι γονείς αναλαμβάνουν ρόλο «δασκάλου».

«Αν το παιδί δεν μπορεί να μάθει με τον τρόπο που το διδάσκουμε, τότε πρέπει να το διδάξουμε με τον τρόπο που μπορεί να μάθει»

Maria Montessori, Ιταλίδα παιδαγωγός

Πρέπει οι γονείς να διαβάζουν τα παιδιά;

Οι δικαιολογίες όπως, "Ο δάσκαλος δεν μας έδωσε άσκηση για αύριο", ή "Ο καθηγητής είπε ότι δεν είναι υποχρεωτικό να ολοκληρώσουμε αυτήν την εργασία" ακούγονται πολύ οικείες και αποτελούν κάποια από τα γνώριμα επιχειρήματα των παιδιών προκειμένου να αποφύγουν την ευθύνη του διαβάσματος.

Το να "κάνετε" τα παιδιά σας να κάνουν από μόνα τους τα σχολικά τους καθήκοντα, είναι μια εξαιρετικά δύσκολη πρόκληση που αντιμετωπίζει ένα σημαντικό ποσοστό γονέων. Είναι μια δοκιμασία υπομονής και διακριτικότητας.

Το να γίνει το παιδί σας ωστόσο, ένας συνειδητός και ανεξάρτητος μαθητής, θεωρείται ως μία από τις πιο σημαντικές δεξιότητες μάθησης που μπορείτε να το βοηθήσετε να αναπτύξει. Τα παιδιά που είναι ανεξάρτητοι μαθητές, τείνουν να έχουν περισσότερη αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση, αλλά και μεγαλύτερη την αίσθηση ότι μπορούν να έχουν έλεγχο στη ζωή τους ως προς την καλή ή κακή επίδοσή τους - προσαρμόζοντας ανάλογα τη συμπεριφορά τους.

Η ενθάρρυνσή σας να διαβάζουν αυτόνομα, καλλιεργείται καλύτερα από μικρή ηλικία.

Ωστόσο, αρκετοί γονείς - καθώς δεν είναι εκπαιδευμένοι κατάλληλα - δυσκολεύονται να αναγνωρίσουν τα όρια του τι εννοούμε κατάλληλη βοήθεια, καθώς και τότε παρέχουν υπερβολική (έως βλαπτική!) βοήθεια, ή μικρότερη από όση χρειάζεται.

Βασική προϋπόθεση για να κάνετε τα παιδιά σας να ολοκληρώνουν την εργασία τους μόνα του, πρέπει να καταλάβετε **γιατί** παραμελούν τις εργασίες τους ή αναζητούν βοήθεια. **Εάν έχετε την τάση να βοηθάτε τακτικά το παιδί σας στις εργασίες του, υπάρχουν μερικά σημεία που μπορείτε να έχετε υπόψη σας.**

Ποια στάση πρέπει να τηρούν οι γονείς για να πείσουν το παιδί να διαβάζει μόνο του;

1. Συμπαρασταθείτε του χωρίς να υπερ-εμπλέκεστε

Η άποψη «αφήνω το παιδί να διαβάσει μόνο του για να μάθει να είναι αυτόνομο» είναι βεβαίως βασικός και πρωτίστης σημασίας στόχος, αλλά σε αρκετές περιπτώσεις δε θα μπορούσε να υλοποιηθεί αυτόματα εν μία νυκτί, παρά μόνο προοδευτικά.

Αυτό σημαίνει πως βοηθάτε το παιδί στην πρώτη δημοτικού εάν νιώθει ότι και το ίδιο το χρειάζεται, σίγουρα όμως δεν στέκεστε με τον ίδιο τρόπο κοντά του στην τρίτη δημοτικού.

Μία αποτελεσματική ιδέα και πρακτική, είναι να βοηθήσετε το παιδί σας να απαντήσει στις πρώτες ένα-δύο ερωτήσεις ενός μαθήματος και στη συνέχεια να το ενθαρρύνετε να βρει μόνο του την απάντηση, αφού του επισημάνετε τα βήματα διερεύνησης που μπορεί να ακολουθεί όσο μεγαλώνει, ώστε να αναζητά τη λύση μόνο του.

Με άλλα λόγια αντί να του προσφέρετε το ψάρι, το μαθαίνετε να ψαρεύει.

Αλίμονο αν το παιδί αντιληφθεί πως σε κάθε δυσκολία που του παρουσιάζεται, εσείς είστε εκεί για να το υποκαταστήσετε στην εξεύρεση απάντησης κάνοντας εσείς τη δουλειά που θα έπρεπε να κάνει εκείνο.

Η ενεργή συμπαράσταση του γονέα στο διάβασμα του παιδιού **στις πρώτες τάξεις του σχολείου**, μπορεί να είναι επιβοηθητική, μόνο όταν ο γονιός δεν υπερ-εμπλέκεται και περιορίζεται περισσότερο στο να

θέτει τα πλαίσια και τους τρόπους αναζήτησης απαντήσεων και όχι υποκαθιστώντας το παιδί στις ενέργειες αυτές

Όσον αφορά **στις μεγαλύτερες ηλικίες παιδιών**, είναι απαραίτητο οι γονείς να μπορέσουν να αναγνωρίσουν την άρνηση τους να διαβάσουν και να διερευνήσουν τα αίτια και τους λόγους πίσω από αυτή την ασυνέπεια στις σχολικές τους υποχρεώσεις.

Η ουσία γόνιμων ενδοοικογενειακών σχέσεων και θετικών επιδόσεων, μέσα σε ένα κλίμα κατανόησης και έκφρασης συναισθημάτων, βρίσκεται στην **άνευ όρων αποδοχή**, της ξεχωριστής προσωπικότητας του κάθε μέλους στην οικογένεια, αποδεχόμενοι οι γονείς πρώτα από όλα, τις προσωπικές κλήσεις και επιθυμίες του παιδιού και δίνοντάς του την υποστήριξή τους για την πραγμάτωση των ονείρων του.

Επίσης, η κινητοποίηση του παιδιού απέναντι στις σχολικές απαιτήσεις, προκύπτει όταν αυτό αισθάνεται ότι δεν προσδιορίζεται μόνο από τη σχολική του επίδοση, αλλά μπορεί να είναι αποδεκτό ως παιδί - που αξίζει και μπορεί να τα καταφέρει στην ζωή του (έστω κι αν αυτό δεν περιλαμβάνει τις σπουδές, αλλά κάποια άλλη απασχόληση).

2. Θέστε χρονικά όρια διαβάσματος

Ορίστε ένα χρονικό όριο το οποίο εκτιμά και το ίδιο το παιδί ότι θα χρειαστεί για να ολοκληρώσει το υπόλοιπο της δραστηριότητάς του. Με αυτόν τον τρόπο το βοηθάτε να παραμείνει επικεντρωμένο στην εργασία του.

Ίσως ακόμη και να ρυθμίσετε ένα χρονόμετρο ή ρολοί κοντά του, ώστε να έχει αμεσότερη αίσθηση του χρόνου.

Το χρονικό όριο που θα τεθεί, χρειάζεται να είναι λογικό, ώστε το παιδί να μπορεί να ολοκληρώσει το διάβασμα με τάξη και επιμέλεια.

3. Να βρίσκεστε κοντά του, όχι δίπλα του, ούτε από "πάνω" του!

Εάν το παιδί σας, σας έχει συνηθίσει να είστε από πάνω του όταν κάνει την εργασία του, σκεφθείτε σταδιακά να αρχίσετε να απομακρύνεστε. Στην αρχή το βοηθάτε να ξεκινήσει οργανώνοντας τη δουλειά του και μετά από λίγο απομακρύνεστε σταδιακά, έως ότου να είναι σε θέση να εργάζεται μόνο του, ενώ εσείς θα συνεχίζετε με τις δουλειές σας.

4. Έχει σημασία στα μικρά παιδιά, οι γονείς να θέτουν ένα σταθερό πρόγραμμα και ωράριο εργασίας τους, με συγκεκριμένες ώρες έναρξης του διαβάσματός τους καθημερινά, ώστε αφενός να μπορούν να καλύπτουν τις μαθητικές τους υποχρεώσεις, συνυπολογίζοντας όμως παράλληλα χρόνο για τις προσωπικές τους επιθυμίες. Έτσι το πρόγραμμα δε γίνεται εξαντλητικό, μονότονο και ανυπόφορο για τον μαθητή.

5. Μείνετε σταθεροί και δώστε του χρόνο για αναστοχασμό

Αφότου το παιδί σας τελειώσει την εργασία του, **δώστε του λίγο χρόνο μόνο του να σκεφθεί αυτά που έκανε.** Αμέσως μετά μπορείτε να παίξετε ένα παιχνίδι μαζί, ή να διαβάσετε μια ιστορία. Είναι μία καλή ανταμοιβή για το ότι λειτούργησε αυτόνομα.

6. Το πιο σημαντικό, είναι να **είστε οι ίδιοι πολύ σταθεροί**. Εάν το παιδί σας δεν καταβάλλει αρκετή προσπάθεια να εργαστεί αυτόνομα, ενημερώστε το ότι έχετε εμπιστοσύνη στην ικανότητά του ότι θα τα καταφέρει μόνο του και ότι δεν προτίθεστε να το βοηθήσετε παρά μόνο εάν πραγματικά το χρειαστεί.

Δεν είναι εύκολο να πείτε «όχι», αλλά αξίζει τον κόπο προκειμένου να δείτε το παιδί σας να γίνεται όλο και πιο σίγουρο για τον εαυτό του.

7. Διάβασμα με ενθουσιασμό φωναχτά

Το **διάβασμα ενός βιβλίου φωναχτά χρωματίζοντας τη φωνή σας**, είναι ένας από τους καλύτερους τρόπους να μάθετε στο παιδί σας να διαβάζει - και μια ιδιαίτερα ευχάριστη ενασχόληση για εσάς. Όσο πιο πολύ ενθουσιασμένοι δείχνεται όταν διαβάζετε το βιβλίο, τόσο πιο πολύ θα χαίρεται το παιδί σας.

Πάντα όμως χρειάζεται να θυμάστε, ότι το ρυθμό πρέπει να τον θέτει το παιδί - και να βρίσκει διασκεδαστικό αυτό που κάνετε μαζί!

8. Διδάξτε το παιδί σας να αγαπήσει το διάβασμα

Κλειδί της επιτυχίας στο σχολείο, είναι να διδάξετε το παιδί να αγαπήσει γενικότερα το διάβασμα και την μάθηση. Έχει αποδειχθεί ότι τα παιδιά που πραγματικά χαίρονται αυτό που διαβάζουν, έχουν καλλίτερες επιδόσεις στο σχολείο.

Στο σημείο αυτό χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, ώστε ο στόχος, να επιτευχθεί χωρίς ένταση και άσκηση πίεσης ή απειλών, ιδιαίτερα όταν το παιδί είναι ψυχικά ανώριμο σε σχέση με την ηλικία του.

9. Μην παραχαϊδεύετε - Η υπερπροστασία ως βλαπτικός παράγοντας

Συχνά η μη επιμέλεια του παιδιού προς τα καθήκοντά του, ή η άρνηση να αναλάβει την ευθύνη τους, μεταξύ αυτών και το να διαβάζει μόνο του, είναι μόνο η κορυφή του παγόβουνου, ένα σύμπτωμα και μόνο ενός γενικότερου προβλήματος και συχνά σοβαρότερου στη διαπαιδαγώγησή του.

Είναι κοινός τόπος ότι τα παραχαϊδεμένα παιδιά, δηλαδή τα υπερ-προστατευμένα, είναι κακώς προετοιμασμένα για τη ζωή και έχουν μάθει ότι κάποιος άλλος - συνήθως οι γονείς - θα κάνουν πράγματα γι αυτά αντι για τα ίδια. Έχουν συνηθίσει κάποιος άλλος να τα "μεταφέρει" και να τα εξυπηρετεί χωρίς εκείνα να κουράζονται. Ενώ έχουν κακομάθει - καθώς τα βρίσκουν έτοιμα, έχουν αναπτύξει χαμηλή εικόνα για τον εαυτό τους (χαμηλή αυτοεκτίμηση) και χαμηλή αίσθηση των ικανοτήτων τους (χαμηλή αυτοπεποίθηση). Οπότε είτε απλά έχουν μάθει να βολεύονται και αποφεύγουν τις δυσκολίες, είτε αποθαρρυνόμενα αποσύρονται από κάθε προσπάθεια.

Επίσης, όχι σπάνια, η δυσκολία αυτονόμησης του παιδιού στο διάβασμα, ή και οι κακές επιδόσεις του στο σχολείο, είναι ένα καμπανάκι, απόρροια και εκδήλωση που κρύβει ένα κλίμα ασυνεννοησίας και έντασης στην οικογένειά του, ή γενικότερα κακών

σχέσεων ανάμεσα στα μέλη, με προεξάρχουσες τις δυσλειτουργικές σχέσεις του ζευγαριού – των γονέων του.

Μάθετε που κάνετε λάθος -κι εσείς και το παιδί- και ποιες παγίδες πρέπει να ξεπεράσετε στο κεφάλαιο «μελέτη».

Πώς να μάθω σε πρωτάκι να διαβάζει;